

4.1 Jazykové vzdělávání a komunikace

(vzdělávací oblast všeobecného základu)

4.1.1 Popis osoby	
<i>doporučená vzdělávací oblast, předmět</i>	český jazyk, sloh
<i>cíl aktivity</i>	popis osoby v uměleckém stylu vystihující osobu ze subjektivního pohledu autora, pochopení rozdílů ve vnímání
<i>rozvíjená klíčová kompetence</i>	kompetence k řešení problému, prohlubování schopnosti vyjadřování
<i>pomůcky</i>	papír, pero, fotografie, popř. pracovní list
<i>doba trvání aktivity</i>	cca 1-2 vyučovací hodiny
<i>organizace</i>	samostatná práce jednotlivců, případně možno povolit diskusi ve dvojici před vlastním psaním popisu
<i>popis aktivity:</i> -žáci obdrží zadání slohové práce, konkrétní údaje o popisované osobě, popřípadě prezentované fotografii a na jejich základě vytvoří popis osoby, učitel cíleně vyhledává osoby „exotického“ vzhledu -vytvoří popis dané osoby (s přídavkem své fantazie a umělecké invence) -prezentují své práce -pokládají otázky, které je v průběhu práce napadly	
<i>směřujeme k:</i> pestrému až umělecky tvořivému vyjadřování, vnímání odlišností, diskusi o rozmanitosti lidstva, kultur	
<i>nesmíme dopustit:</i> zesměšňování, urážlivé výroky, ponižování popisované osoby atd...	
<i>poznámky:</i> je vhodné zveřejnit k fotografii také její zdroj, zejména pokud se jedná o encyklopedii či zdroj z internetu, cílem je probudit zájem žáků o sociokulturní zázemí dané osoby, učitel může vždy doufat, že se budou o téma více zajímat ve svém volném čase, mimo vyučování. Mám zkušenosti, že se tak často děje.	

Podrobný postup:

1 Učitel sdělí podmínky popisu v uměleckém stylu: “...vystihuje osobu, zvíře, věc nebo jiný jev ze subjektivního pohledu autora. Neklade si nárok

na úplnost a systematicčnost, ale vybírá z popisovaného objektu zajímavé a jedinečné znaky“ (teorie slohu).¹

2 Učitel zadá úkol, *Zpracuj popis v uměleckém stylu na tuto osobu* (předvede fotografii, nejlépe přes dataprojektor na velké plátno, popřípadě i umístí fotografii na nástěnku -nejméně formát A4). Výběr fotografie je vhodný dle aktuální situace, může jít zejména o Indku, Indu, Arabku, Araba (muslima, muslimku), Afričanku či Afričana, Inuitu... v tradičním oděvu, při tradičním rituálu, v zajímavém a podnětném prostředí...

3 Žáci zpracují popis. V následující hodině jej prezentují a pokusí se vyjádřit, co jim popis vypověděl o dané osobě, o jejím sociokulturním zázemí, o tradicích, zvycích, ale třeba i o jazyku, kterým popisovaná osoba zřejmě hovoří atd... Učitel musí být samozřejmě na tuto situaci připraven a mít základní vědomosti: národnost, státní příslušnost a jazyk, kterým se v daném státě hovoří (ideální je angličtina, se kterou je většina žáků našich středních škol seznámena), vyznání (pokud souvisí se vzhledem popisované osoby), popř. věk, povolání a postavení popisované osoby.

4 Rozšiřující aktivita

Žáci si položí otázky, na které by chtěli znát odpověď, popřípadě ji oni osobně znají, ale domnívají se, že by odpověď měli znát i spolužáci. Například: jak se jmenuje nástroj, na který dívka hraje, je oblečena v tradičním oděvu, jak se mu říká... atd...

¹ *Odmaturuj! z českého jazyka, Didaktis, Brno 2002, str 92, ISBN 80-86285-36-7*

Příklad obrázku:

(více v samostatně vázané příloze)

Zdroj informací a obrázku:

*Odmaturuj! z českého jazyka, Didaktis, Brno 2002, str 92, ISBN 80-86285-36-7

*zdroj obrázku:http://plesaty.welbloud.cz/cesty/male_akce/indie_na_skok_2007